

Οργάνωση του χρόνου εργασίας *II**

Νομοθετικό ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2008 σχετικά με την κοινή θέση του Συμβουλίου ενόψει της έγκρισης της οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που αφορά την τροποποίηση της οδηγίας 2003/88/ΕΚ σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας (10597/2/2008 – C6-0324/2008 – 2004/0209(COD))

(Διαδικασία συναπόφασης: δεύτερη ανάγνωση)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την κοινή θέση του Συμβουλίου (10597/2/2008 – C6-0324/2008),
 - έχοντας υπόψη τη θέση του κατά την πρώτη ανάγνωση¹ σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο (COM(2004)0607),
 - έχοντας υπόψη την τροποποιημένη πρόταση της Επιτροπής (COM(2005)0246),
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 251, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΚ,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 62 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη τη σύσταση για τη δεύτερη ανάγνωση της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων (A6-0440/2008),
1. εγκρίνει την κοινή θέση όπως τροποποιήθηκε·
 2. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

¹ ΕΕ C 92 Ε, 20.4.2006, σ. 292.

Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που καθορίστηκε σε δεύτερη ανάγνωση στις 17 Δεκεμβρίου 2008 εν όψει της έγκρισης οδηγίας 2009/.../ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/88/ΕΚ σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη || τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ιδίως το άρθρο 137 παράγραφος 2,

έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής,

έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹,

έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών²,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της Συνθήκης³,

Εκτιμώντας τα εξής:

- (1) Το άρθρο 137 της Συνθήκης ορίζει ότι η Κοινότητα υποστηρίζει και συμπληρώνει τη δράση των κρατών μελών για τη βελτίωση του περιβάλλοντος εργασίας, με σκοπό την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων. Στις οδηγίες που εκδίδονται βάσει του άρθρου αυτού πρέπει να αποφεύγεται η επιβολή διοικητικών, οικονομικών και νομικών εξαναγκασμών κατά τρόπο που θα παρεμπόδιζε τη δημιουργία και την ανάπτυξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

¹ ΕΕ C 267, 27.10.2005, σ. 16.

² ΕΕ C 231, 20.9.2005, σ. 69.

³ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 11ης Μαΐου 2005 (ΕΕ C 92 Ε, 20.4.2006, σ. 292), κοινή θέση του Συμβουλίου της 15ης Σεπτεμβρίου 2008 (ΕΕ C 254 Ε, 7.10.2008, σ. 26) και θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2008.

- (2) Η οδηγία 2003/88/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ ορίζει τις ελάχιστες απαιτήσεις σχετικά με την οργάνωση του χρόνου εργασίας, μεταξύ άλλων, όσον αφορά τις περιόδους ημερήσιας και εβδομαδιαίας ανάπαυσης, τα διαλείμματα, τη μέγιστη εβδομαδιαία διάρκεια εργασίας, την ετήσια άδεια, καθώς και ορισμένες πτυχές της νυχτερινής εργασίας, της εργασίας κατά βάρδιες και του ρυθμού εργασίας.
- (3) Το άρθρο 19, τρίτη παράγραφος και το άρθρο 22, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο της οδηγίας 2003/88/ΕΚ προβλέπουν την επανεξέτασή της πριν από τις 23 Νοεμβρίου 2003.
- (4) Πάνω από δέκα έτη μετά την έκδοση της οδηγίας 93/104/ΕΚ του Συμβουλίου², ήτοι της αρχικής οδηγίας στον τομέα οργάνωσης του χρόνου εργασίας, κρίνεται απαραίτητο να ληφθούν υπόψη οι νέες εξελίξεις και απαιτήσεις τόσο των εργοδοτών όσο και των εργαζομένων, καθώς και να βρεθούν τρόποι επίτευξης των στόχων για την ανάπτυξη και την απασχόληση που όρισε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 22ας και 23ης Μαρτίου 2005 στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισσαβώνας.
- (5) Ο συνδυασμός της εργασίας με την οικογενειακή ζωή αποτελεί επίσης θεμελιώδες στοιχείο για την επίτευξη των στόχων που έθεσε η Ευρωπαϊκή Ένωση με τη στρατηγική της Λισσαβώνας, ιδίως για την αύξηση του ποσοστού απασχόλησης μεταξύ των γυναικών. Ο συνδυασμός αυτός δύναται όχι μόνο να δημιουργήσει ένα πιο ικανοποιητικό κλίμα εργασίας, αλλά και να βελτιώσει την προσαρμογή στις ανάγκες των εργαζομένων, ιδίως όσων βαρύνονται με οικογενειακές ευθύνες. Ορισμένες από τις τροποποιήσεις που περιέχονται στην παρούσα οδηγία αποσκοπούν στο να επιτρέψουν τον καλύτερο συνδυασμό μεταξύ εργασίας και οικογενειακής ζωής.
- (6) Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν τους κοινωνικούς εταίρους να συνάπτουν, στο κατάλληλο επίπεδο, συμφωνίες για τη βελτίωση του συνδυασμού εργασίας και οικογενειακής ζωής.
- (7) **Είναι απαραίτητο** να ενισχυθεί η προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων **έχοντας υπόψη την πρόκληση που συνιστούν οι νέες μορφές** οργάνωσης του χρόνου εργασίας, **να καθιερωθούν μοντέλα εργασιακού χρόνου που παρέχουν ευκαιρίες για διά βίου μάθηση των εργαζομένων και** επίσης να εξευρεθεί νέα ισορροπία μεταξύ, αφενός, του συνδυασμού της επαγγελματικής και της οικογενειακής ζωής και, αφετέρου, της πιο ευέλικτης οργάνωσης του χρόνου εργασίας.

¹ ΕΕ L 299, 18.11.2003, σ. 9.

² ΕΕ L 307, 13.12.1993, σ. 18. ||

- (8) *Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, τα χαρακτηριστικά στοιχεία της έννοιας του «χρόνου εργασίας» είναι οι υποχρεώσεις της φυσικής παρουσίας στον τόπο που καθορίζεται από τον εργοδότη και η παραμονή στη διάθεση του εργοδότη για την άμεση προσφορά υπηρεσιών σε περίπτωση ανάγκης.*
- (9) *Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν έχουν χορηγηθεί στους εργαζομένους περίοδοι ανάπαυσης, πρέπει να χορηγούνται περίοδοι αντισταθμιστικής ανάπαυσης μετά την περίοδο της εργασίας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τις συλλογικές συμβάσεις ή άλλες συμφωνίες μεταξύ των κοινωνικών εταίρων.*
- (10) Οι διατάξεις σχετικά με την περίοδο αναφοράς ως προς τη μέγιστη εβδομαδιαία διάρκεια εργασίας πρέπει επίσης να επανεξεταστούν, προκειμένου να προσαρμοστούν στις ανάγκες των εργοδοτών και των εργαζομένων, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται η προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων.
- (11) Όταν η διάρκεια της σύμβασης εργασίας είναι μικρότερη του έτους, η περίοδος αναφοράς δεν θα πρέπει να είναι μεγαλύτερη από τη διάρκεια της σύμβασης εργασίας.
- (12) Η εμπειρία που έχει αποκτηθεί από την εφαρμογή του άρθρου 22, παράγραφος 1 της οδηγίας 2003/88/ΕΚ καταδεικνύει ότι η **τελική** καθαρά ατομική απόφαση μη υπαγωγής στο άρθρο 6 της οδηγίας αυτής **δημιουργεί** προβλήματα όσον αφορά τόσο την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων όσο και τη δυνατότητα ελεύθερης επιλογής του εργαζομένου. **Θα πρέπει ως εκ τούτου να μην εφαρμόζεται πλέον η παρέκκλιση που προβλέπεται στη διάταξη αυτή.**
- (13) *Είναι σημαντικό να λαμβάνονται μέτρα ώστε, όταν ο εργαζόμενος διαθέτει περισσότερες της μιας συμβάσεις εργασίας, να εξασφαλίζεται ότι ο χρόνος εργασίας του ορίζεται ως το άθροισμα των περιόδων εργασίας βάσει καθεμιάς από τις συμβάσεις του.*
- (14) Σύμφωνα με το άρθρο 138, παράγραφος 2 της Συνθήκης, η Επιτροπή διαβουλεύθηκε με τους κοινωνικούς εταίρους σε κοινοτικό επίπεδο σχετικά με τους ενδεχόμενους προσανατολισμούς της κοινοτικής δράσης στο θέμα αυτό.
- (15) Η Επιτροπή, έπειτα από τις διαβουλεύσεις αυτές, έκρινε ότι είναι σκόπιμη η ανάληψη σχετικής κοινοτικής δράσης και διαβουλεύθηκε περαιτέρω με τους κοινωνικούς εταίρους ως προς το περιεχόμενο της μελετώμενης πρότασης, σύμφωνα με το άρθρο 138, παράγραφος 3 της Συνθήκης.

- (16) Στο πλαίσιο του δεύτερου αυτού σταδίου των διαβουλεύσεων, οι κοινωνικοί εταίροι σε κοινοτικό επίπεδο δεν πληροφόρησαν την Επιτροπή ότι επιθυμούν να κινήσουν τη διαδικασία που θα μπορούσε να καταλήξει στη σύναψη συμφωνίας, όπως προβλέπει το άρθρο 139 της Συνθήκης.
- (17) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, δηλαδή ο εκσυγχρονισμός της κοινοτικής νομοθεσίας για την οργάνωση του χρόνου εργασίας, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και δύναται, κατά συνέπεια, να επιτευχθεί καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα όρια που είναι αναγκαία για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (18) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹. Συγκεκριμένα, η παρούσα οδηγία έχει σκοπό να εξασφαλίσει τον πλήρη σεβασμό του δικαιώματος των εργαζομένων σε δίκαιες και πρόσφορες συνθήκες εργασίας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 31 του Χάρτη και ιδίως στην παράγραφο 2 του εν λόγω άρθρου η οποία προβλέπει ότι «κάθε εργαζόμενος έχει δικαίωμα σε ένα όριο μέγιστης διάρκειας εργασίας, σε ημερήσιες και εβδομαδιαίες περιόδους ανάπαυσης καθώς και σε ετήσια περίοδο αμειβόμενων διακοπών».
- (19) Η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας διατηρεί το γενικό επίπεδο προστασίας που παρέχεται στους εργαζομένους όσον αφορά την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

¹ *EE C 364, 18.12.2000, σ. 1.*

Άρθρο 1

Η οδηγία 2003/88/ΕΚ τροποποιείται ως εξής:

1. Στο άρθρο 2 παρεμβάλλονται τα ακόλουθα σημεία:

- «1α. «χρόνος ετοιμότητας»: περίοδος κατά την οποία ο εργαζόμενος υποχρεούται να είναι διαθέσιμος στον χώρο εργασίας του, προκειμένου να επέμβει, κατόπιν αιτήματος του εργοδότη, με στόχο να ασκήσει τη δραστηριότητα ή τα καθήκοντά του.
- 1β. «χώρος εργασίας»: ο χώρος ή οι χώροι στους οποίους κανονικά ο εργαζόμενος ασκεί τις δραστηριότητες ή τα καθήκοντά του και οι οποίοι καθορίζονται σύμφωνα με ό,τι προβλέπει η σχέση ή η σύμβαση εργασίας που ισχύει για τον εργαζόμενο.
- 1γ. «ανενεργή περίοδος του χρόνου ετοιμότητας»: περίοδος κατά την οποία ο εργαζόμενος τελεί σε ετοιμότητα κατά την έννοια του σημείου 1α, αλλά δεν καλείται από τον εργοδότη του να ασκήσει τη δραστηριότητα ή τα καθήκοντά του.»

2. Παρεμβάλλονται τα ακόλουθα άρθρα:

«Άρθρο 2α

Χρόνος ετοιμότητας

Ολόκληρη η περίοδος του χρόνου ετοιμότητας, συμπεριλαμβανομένης και της ανενεργής, θεωρείται χρόνος εργασίας.

Ωστόσο, οι ανενεργές περιόδους του χρόνου ετοιμότητας μπορούν, βάσει συλλογικών συμβάσεων ή άλλων συμφωνιών μεταξύ των κοινωνικών εταίρων ή μέσω νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων, να υπολογίζονται με ειδικό τρόπο προκειμένου να αντιστοιχούν προς την μέγιστη εβδομαδιαία διάρκεια εργασίας, που προβλέπεται στο άρθρο 6, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι γενικές αρχές που αφορούν την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων.

Η ανενεργή περίοδος του χρόνου ετοιμότητας δεν λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό των ημερήσιων και εβδομαδιαίων περιόδων ανάπαυσης που προβλέπονται στα άρθρα 3 και 5 .

Άρθρο 2β

Υπολογισμός του χρόνου εργασίας

Στην περίπτωση εργαζομένων με περισσότερες από μία συμβάσεις εργασίας και για τους σκοπούς εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, ο χρόνος εργασίας του εργαζόμενου είναι το σύνολο των περιόδων του χρόνου εργασίας που αναφέρεται σε κάθε μία από τις συμβάσεις.

Άρθρο 2γ

Συνδυασμός εργασίας και οικογενειακής ζωής

Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τους κοινωνικούς εταίρους στο κατάλληλο επίπεδο, χωρίς να θίγεται η αυτονομία τους, να συνάπτουν συμφωνίες με σκοπό τον καλύτερο συνδυασμό επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής.

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, υπό την επιφύλαξη της οδηγίας 2002/14/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2002, περί θεσπίσεως γενικού πλαισίου ενημερώσεως και διαβουλεύσεως των εργαζομένων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα* και σε διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους, ότι :

- *οι εργοδότες ενημερώνουν τους εργαζόμενους, εν ευθέτω χρόνω, για οιαδήποτε αλλαγή του ρυθμού ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας τους και*
- *οι εργαζόμενοι έχουν το δικαίωμα να ζητούν αλλαγές στο πρόγραμμα ή την οργάνωση του χρόνου εργασίας και ότι οι εργοδότες υποχρεούνται να εξετάζουν τις αιτήσεις αυτές αντικειμενικά, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες ευελιξίας των εργοδοτών και των εργαζομένων. Ο εργοδότης μπορεί να αρνείται τα αιτήματα αυτά μόνο αν τα οργανωτικά μειονεκτήματα που του δημιουργούν είναι δυσανάλογα μεγαλύτερα σε σχέση προς το όφελος του εργαζομένου.*

* EE L 80, 23.3.2002, σ. 29.»

3. Το άρθρο 17 τροποποιείται ως εξής:
- α) *Η παράγραφος 1 τροποποιείται ως εξής:*
- i) *στο εισαγωγικό τμήμα οι λέξεις «από τα άρθρα 3, 4, 5, 6, 8 και 16» αντικαθίστανται από τις λέξεις «από τα άρθρα 3 έως 6, 8 και 16 στοιχεία α) και γ)».*
- ii) *το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο:*
- «α) **ανώτατα διευθυντικά στελέχη (ή άτομα σε συγκρίσιμες θέσεις), ανώτερα διευθυντικά στελέχη που υπόκεινται άμεσα σε αυτά, και άτομα που ορίζονται απευθείας από το διοικητικό συμβούλιο»***
- β) Στην παράγραφο 2, οι λέξεις «υπό τον όρο ότι στους οικείους εργαζομένους χορηγούνται ισοδύναμες περίοδοι αντισταθμιστικής ανάπαυσης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «υπό τον όρο ότι στους οικείους εργαζομένους χορηγούνται ισοδύναμες περίοδοι αντισταθμιστικής ανάπαυσης **μετά την περίοδο της εργασίας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία**, τις συλλογικές συμβάσεις ή άλλες συμφωνίες μεταξύ των κοινωνικών εταίρων».
- γ) Στην εισαγωγική φράση της παραγράφου 3, οι λέξεις «από τα άρθρα 3, 4, 5, 8 και 16» αντικαθίστανται από τις λέξεις «από τα άρθρα 3, 4, 5, 8 και 16 στοιχεία α) και γ)».
- δ) Η παράγραφος 5 τροποποιείται ως εξής:
- i) Το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, παρεκκλίσεις από το άρθρο 6 είναι δυνατόν να επιτρέπονται στην περίπτωση ασκούμενων γιατρών σύμφωνα με τις διατάξεις του δεύτερου έως και έκτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου.»*
- ii) Διαγράφεται το τελευταίο εδάφιο.

4. Στο τρίτο εδάφιο του άρθρου 18, οι λέξεις «εφόσον χορηγούνται στους οικείους εργαζομένους ισοδύναμες περίοδοι αντισταθμιστικής ανάπαυσης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «υπό τον όρο ότι στους οικείους εργαζομένους χορηγούνται ισοδύναμες περίοδοι αντισταθμιστικής ανάπαυσης **μετά την περίοδο της εργασίας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία**, τις συλλογικές συμβάσεις ή άλλες συμφωνίες μεταξύ των κοινωνικών εταίρων».
5. Το άρθρο 19 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 19

Περιορισμοί στις παρεκκλίσεις από τις περιόδους αναφοράς

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 16, στοιχείο β), τα κράτη μέλη δύνανται, τηρώντας πάντα τις γενικές αρχές της προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων, να επιτρέπουν, για αντικειμενικούς ή τεχνικούς λόγους ή για λόγους οργάνωσης της εργασίας, η διάρκεια της περιόδου αναφοράς να μην υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες:

- α) μέσω συλλογικών συμβάσεων ή συμφωνιών μεταξύ των κοινωνικών εταίρων όπως προβλέπει το άρθρο 18, ή
- β) μέσω νομοθετικών ή κανονιστικών ρυθμίσεων έπειτα από διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους στο κατάλληλο επίπεδο, **στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι εργαζόμενοι δεν καλύπτονται από συλλογικές συμβάσεις ή συμφωνίες μεταξύ των κοινωνικών εταίρων, υπό την προϋπόθεση ότι τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη θα λάβουν τα αναγκαία μέτρα ώστε:**
- i) **ο εργοδότης να ενημερώνει και να διαβουλεύεται με τους εργαζόμενους ή/και τους εκπροσώπους τους σχετικά με την προτεινόμενη διευθέτηση του χρόνου εργασίας και των τροποποιήσεών της·**
- ii) **ο εργοδότης να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη ή/και την αντιμετώπιση όλων των κινδύνων για την υγεία και την ασφάλεια που θα μπορούσαν να συνδέονται με την διευθέτηση του χρόνου εργασίας.**

Τα κράτη μέλη, όταν κάνουν χρήση της δυνατότητας του στοιχείου β) της πρώτης παραγράφου, διασφαλίζουν ότι οι εργοδότες τηρούν τις υποχρεώσεις τους όπως ορίζονται στο Μέρος II της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ.»

6. Το άρθρο 22 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 22

Διάφορες διατάξεις

1. Μολονότι, κατά γενική αρχή, η μέγιστη εβδομαδιαία διάρκεια εργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση ανέρχεται το πολύ σε 48 ώρες και, στην πράξη, οι εργαζόμενοι στην *Ευρωπαϊκή Ένωση* προσφέρουν επιπλέον εργασία μόνον κατ'εξάιρεση, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να μην εφαρμόζεται το άρθρο 6 **κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου η οποία λήγει ...*** υπό τον όρο ότι λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίζεται αποτελεσματικά η προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων. Η χρήση της δυνατότητας αυτής πρέπει ωστόσο να ορίζεται ρητά σε συλλογική σύμβαση ή σε συμφωνία που συνάπτεται μεταξύ των κοινωνικών εταίρων στο κατάλληλο επίπεδο ή σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, έπειτα από διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους στο κατάλληλο επίπεδο.
2. Σε κάθε περίπτωση, τα κράτη μέλη που επιθυμούν να κάνουν χρήση της δυνατότητας που προβλέπεται στην παράγραφο 1 οφείλουν να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα έτσι ώστε να εξασφαλίζουν ότι:
 - α) ο εργοδότης δεν ζητεί από τον εργαζόμενο να εργασθεί περισσότερες από 48 ώρες ανά επταήμερο, διάρκεια που υπολογίζεται ως ο μέσος όρος της κατά το άρθρο 16 στοιχείο β) περιόδου αναφοράς, εκτός αν ο εργαζόμενος συναινεί για την παροχή της εργασίας αυτής. Η ισχύς της συμφωνίας αυτής δεν μπορεί να υπερβαίνει **τους έξι μήνες** και είναι ανανεώσιμη,

- β) ο εργαζόμενος δεν υφίσταται ζημία από τον εργοδότη του αν δεν δεχθεί να εκτελέσει την εργασία αυτή ή αν αποσύρει για κάποιο λόγο τη συναίνεσή του,
- γ) η συναίνεση που παρέχεται
- i) κατά την υπογραφή της ατομικής σύμβασης εργασίας ή **κατά τη δοκιμαστική περίοδο ή**
 - ii) κατά τις τέσσερις πρώτες εβδομάδες της σχέσης εργασίας
- θεωρείται άκυρη,

■

- δ) ο εργαζόμενος έχει δικαίωμα να ανακαλέσει με άμεσο αποτέλεσμα τη συναίνεσή του για την παροχή τέτοιας εργασίας, κατά τους έξι πρώτους μήνες μετά τη σύναψη της συμφωνίας ή διαρκούσης της περιόδου δοκιμαστικής υπηρεσίας που ορίζεται στη σύμβασή του και έως και τρίμηνο μετά τη λήξη της, εφόσον το εν λόγω χρονικό διάστημα είναι μεγαλύτερης διάρκειας, ενημερώνοντας γραπτώς τον εργοδότη του εν ευθέτω χρόνω. Στη συνέχεια, ο εργοδότης μπορεί να απαιτήσει από τον εργαζόμενο προθεσμία γραπτής προειδοποίησης, η οποία δεν υπερβαίνει τους δύο μήνες,
- ε) ο εργοδότης τηρεί και ενημερώνει αρχείο για όλους τους εργαζομένους που παρέχουν τέτοια εργασία βάσει του οποίου μπορεί να διαπιστωθεί εάν τηρούνται οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας,
- στ) το αρχείο είναι στη διάθεση των αρμόδιων αρχών, οι οποίες δικαιούνται να απαγορεύουν ή να περιορίζουν τη δυνατότητα υπέρβασης της ανώτατης εβδομαδιαίας διάρκειας εργασίας, για λόγους ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων,

- ζ) έπειτα από αίτηση των αρμόδιων αρχών, ο εργοδότης τους παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη συναίνεση των εργαζομένων για την παροχή εργασίας που υπερβαίνει τις 48 ώρες ανά επταήμερο, που υπολογίζεται ως ο μέσος όρος της κατά το άρθρο 16 στοιχείο β) περιόδου αναφοράς, καθώς και τα κατάλληλα αρχεία βάσει των οποίων μπορεί να διαπιστωθεί εάν τηρούνται οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας.

*** *ΕΕ: 36 μήνες από την έναρξη ισχύος της οδηγίας 2009/.../ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/88/ΕΚ σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας].»***

7. Το άρθρο 24 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 24

Εκθέσεις

1. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων εσωτερικού δικαίου που έχουν ήδη θεσπίσει ή που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.
2. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν ανά πενταετία στην Επιτροπή έκθεση σχετική με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας στην πράξη, αναφέροντας τις απόψεις των κοινωνικών εταίρων.

Η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και τη συμβουλευτική επιτροπή για την ασφάλεια και την υγεία στον τόπο εργασίας.

3. Ανά πενταετία, αρχής γενομένης από τις 23 Νοεμβρίου 1996, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έκθεση σχετική με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, λαμβάνοντας υπόψη τις παραγράφους 1 και 2.»

Άρθρο 2

Τα κράτη μέλη προσδιορίζουν το καθεστώς κυρώσεων που ισχύει για παραβάσεις των εθνικών διατάξεων που λαμβάνονται για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και λαμβάνουν κάθε απαραίτητο μέτρο για να εξασφαλίσουν την εφαρμογή των κυρώσεων αυτών. Οι κυρώσεις που προβλέπονται πρέπει να είναι αποτελεσματικές, ανάλογες των παραβάσεων και αποτρεπτικές. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν αυτές τις διατάξεις στην Επιτροπή το αργότερο στις ...*. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση των διατάξεων αυτών το συντομότερο δυνατό. Λαμβάνουν ιδίως μέριμνα ώστε οι εργαζόμενοι και/ή οι εκπρόσωποί τους να διαθέτουν κατάλληλα μέσα ώστε να εξασφαλίζουν την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 3

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για τη συμμόρφωση με την παρούσα οδηγία μέχρι τις...* ή εξασφαλίζουν ότι οι κοινωνικοί εταίροι θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες διατάξεις μέσω συμφωνίας, τα δε κράτη μέλη οφείλουν να λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο με το οποίο θα μπορούν ανά πάσα στιγμή να εξασφαλίζουν την επίτευξη των στόχων της παρούσας οδηγίας. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων εθνικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που καλύπτει η παρούσα οδηγία.

* Τρία έτη από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 4

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 5

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

....

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος